

Sorteringsøvelser

Af Carl Anker Christiansen

Generelle og specifikke sorterings-, kategoriserings og systematiseringsøvelser er pædagogisk værdifulde langt op i skolesystemet. Øvelser bruges mere eller mindre systematisk i dagplejer, daginstitutioner og skoler.

Kæmpe sorteringsæt er et glimrende træningsmateriale til sorteringsøvelser. Plastbakken er inddelt i 8 kategorirum i 3 forskellige størrelser. De mange sorteringslementer giver mulighed for at lave mange forskellige samlinger.

Sorteringslementer kan opdeles i kategorierne:

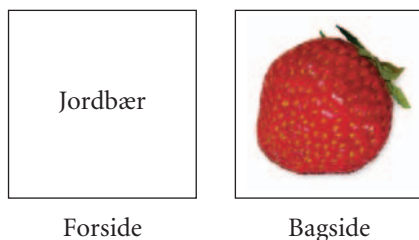
- Længde og antal
- Former og farver
- Husdyr
- Fabeldyr
- Transportmidler
- Frugter

Generelle sorteringsøvelser

Den enkleste form for sortering er at blande to emner sammen – f.eks. dyr og frugter – og lægge 10-15 elementer af hver i bakkens store rum. Opgaven kan være at sortere elementerne, så de to kategorier anbringes i hver sin side af bakken.

Ved kun at bruge et enkelt emne – f.eks. frugter – er opgaven at sortere elementerne efter frugtsort. Det kan være en hjælp for barnet at vise princippet i sorteringen ved at lægge et jordbær i ét rum, en appelsin i det næste osv.

Skriftsproget kan bruges ved at lave kartonkort 8 x 8 cm. På den ene side af kortet er der et billede af frugten (tegning, foto eller udklip fra annoncer), og på den anden side er frugtens navn skrevet. Det er også oplagt at bruge kartonkortene i forbindelse med farvesortering. Afhængigt af barnets alder og kunnen kan kortene lægges i sorteringsbakken med forside/bagsiden opad.

Specifikke sorteringsøvelser

Der er utallige muligheder for at lave forskellige sorteringsøvelser. Elementerne i sorteringssettet er oplagte til sor-

tering efter kategori, antal, farve og form. Som variation bruges de tre spindere til at vise, hvilken sortering der skal udføres.

Ved at tilføje f.eks. træ- og rørperler kan der sorteres efter materiale – træ eller plastik. Ved at tilføje stofrester og småsten kan sorteringen ske efter egenskab – hård eller blød.

Sortering efter forlyd

Kartonkort med bogstaverne b, d, g, h, k, l, m, n, p, r, s, t og v lægges på skift i bakkens små rum og elementer med de respektive bogstaver lægges i det store rum. Opgaven er at sortere elementerne så de, der f.eks. begynder med b, lægges i b-rummet. Øvelsen kan suppleres med billederne fra Omnibussen eller Fonologisk Vendespil.

Sortering efter artikulationssted

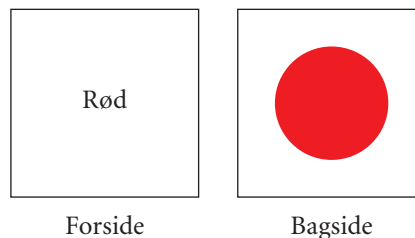
Nogle lyde artikuleres fremme i munden f.eks. p og b. Andre lyde artikuleres tilbage i munden f.eks. k og g. Barnet placeres med sorteringsbakken foran sig. Det store rum indeholder elementer, billeder og tegninger, der begynder med en af de fire lyde. Opgaven er at sortere efter, om hver enkelt ting starter med en lyd, der siges fremme i munden eller tilbage i munden. Øvelsen kan suppleres med serierne fra Omnibussen eller Fonologisk Vendespil.

Sortering efter vokal

Kartonkort med vokalerne a, e, i, o, u, y, æ, ø og å fremstilles. Den første øvelse kan være at skelne mellem to vokaler f.eks. i og å. De to kort anbringes i hvert sit rum. I det store rum anbringes ting, billeder og tegninger, der indeholder én og kun én af de to vokaler f.eks. bil, lås, pil, gås osv.

Antalforståelse og tælleremsen

Lav kartonkort med tallene 0-9, hvor bagsiden viser tallet og forsiden et talsymbol f.eks. en terning.

Vend kortene med talsiden opad. Læg lige så mange ting i hvert rum, som tallet angiver. Tal og symbol kan blandes, så 5 tal og 5 symboler vender opad. Rækkefølgen på tallene i bakken kan varieres.